

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a lap azelőtt volt, az előfizetések és a lap széltüldözésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Kiadóhivatal:
Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap széltüldözésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon-szám 32.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPI LAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS

Előfizetési árak:
Égész évre — 24 K.
Félévre — 12 K.
Negyedévre — 6 K.
Egy hónapra — 2 K.
Egyenlő részben 3 fillér.

Hirdetések
Kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az ország-
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével minden nap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam 6. szám.

Csütörtök, január 9.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebbi magyar lapja a „Torontál” negyvenkettedik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados mult a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amiért is nincs szűk-ségünk nagyhangú szölamokkal a közön-ség elé állni, hanem egyszerűen fölkérjük, hogy előfizetésével továbbra is támogassa lapunkat.

Lapunk eddigi hagyományaihoz hi-ven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hírszolgáltatást nyújt a közönségnek.

Előfizetési díj:

- Égész évre 24 kor.
- Félévre 12 kor.
- Negyedévre 6 kor.
- Egy hónapra 2 kor.

A „Torontál” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A városi polgárság.

— jan. 9.

Az adóügyből kifolyólag ugyancsak izgatják és lázítják a városi polgárságot a kormány és a munkapárt ellen. Oly nagymérvű az izgatás s annyira nincs arányban a kormány elkövetett „bűnével”, hogy azt kell gondolni, hogy a heves adóügyi agitáció mögött más politikai célok és érdekek lappanganak.

A polgárságot az adótörvények életbe-

léptetéseért, illetőleg az egy évi halasztás meg nem adásáért izgatják a kormány és a többség ellen. A vezetők nyilván ab-ban sántikálnak, hogy minél magasabb falakat építsenek a polgárság s a munka-párt közé. Valami új pártalakítási szá-ndék bujkál a bokrok mögött. Most még félénken és szemérmesen latolgatja az esé-lyeket, ma még nem vall színt; rövid idő mulva majd előáll a farbával, ha a taps, ünneplés, a szónoki siker a fejekbe száll.

Pedig ez az „önzetlen” politikai spe-kuláció nem ér célt. A népgyűlések forró hangulata elszáll, a józan megfontolás fe-lülkerekedik, az a polgárság, amely az adókérdésben, sajnálatos félreértés foly-tán a munkapárttal szembekeverül, be fogja látni, hogy egy hatalmas, nagy párt, amely az ország kormányzatáért felelős, jobban megvédi a városi polgárság érde-keit, több szolgálatot tehet céljainak, in-kább előmozdíthatja javát, mint oly új párt, amely még meg sem alakult, amely még tul sinez születésének vajadásain, amely az agitálásban mindenkor termé-kenyebb lesz, mint az alkotásban s amely, ha mint „városi párt” alakulna meg, a maga exkluzivitásával akarhatja ellenére is élesen szembeállítaná a városokat az ország többi részével.

Igaz, a vidék most nyájas simogatás-ban részesül s agrár és merkantil-érdekek gyönyörű harmóniában olvadnak össze. Szívesen látott vendég most a „nép-nyuzó” gentry, az átkos nagybirtok meg éppen lábbazomló radikális hódolat szen-vedő alanya.

Am mi ugy gondoljuk, — maradj-a csak a városok az összes politikai pár-tok dédelgetettjei. Legyenek egyformán kedvesek minden meglévő párt szívének. Azt a nagy fényűzést, hogy érdekei, cél-

jai, törekvései oltalmára külön párt ala-kíttassék; ezt a felesleges és egy cseppet sem okos fényűzést a városok, ha megbír-ják is, aligha volna helyénvaló gyakorol-tások.

A városok polgársága, akármenyire izgatná is az adókérdésben közte és a többség közt támadt látszólagos ellentét, be fogaj látni, hogy legkipróbáltabb és leghivebb barátai a jelenlegi többségben vannak.

A városi polgárság felkarolásának, a városi elem kultuszának hagyományát a nemzeti munkapárt a volt szabadelvű-párttól örökölte. Harminc esztendeig ural-kodott a szabadelvűpárt, harminc eszten-deig volt kezébe letéve az ország sorsa. Volt-e ily hosszú idő alatt egyetlen oly intézkedés, oly lépése, oly törvényhozási aktusa a szabadelvűpártnak, amely a vá-rosi polgárság érdeke, boldogulása, anyagi egzisztenciája ellen irányult volna? Nem a városok voltak-e minden időben a liberá-lis kormányzat és a liberális többség dé-delgetett kedvencei?

Ezt el lehet felejteni politikai számi-tásból és pillanatnyi taktikai érdekből; el lehet felejteni az agitáció beszámitha-tatlanságában; de nem lehet elfelejteni a nyugodt elmélkedésnek és a magabaszát-lásnak órájában.

Az pedig, hogy éppen a Lukács László kormányát vélje a polgárság egy része a maga esküdt ellenségének, holott hosszú politikai pályáján Lukács László a polgári önértetnek, munkabírásnak és felvilágosodott gondolkozásnak volt elis-mert mintaképe — ez már betegségnek a tünete s üldözési mániához hasonlatos.

Aki az adótörvények miatt országos agitációt indít a munkapárti kormány és többség ellen, — cselekedhet téves meg-

Felebaráti szeretet.

Arkadij Szergejevics, a tizenkettedik fizetési rangosztály egyik hivatalnoka, szelid, csendes, okos jó ember, halott-halvány lett, mikor egy reggelen egy újsághirt olvasott kedvenc lapjában. Mos-datlanul, fészületlenül, alig öltözve rohant neje szobájába.

— Mi történt veled?
— Nagy szerencsétlenség, öngyilkos-ság, — felelte Arkadij Szergejevics. — Biztos vagyok benne, egész bizonyos, hogy ő volt.

— Ki?
— Perlovsky agyonlőtte magát, — mondta halk, rekedt hangon. És őszinte részvétének s bánatának dacára, szívének egyik rejtett zugában valami átkozott különös örömet érezte a megnyugvásnak, ami az embert meg szokta szállni olyan-kor, ha nagy szerencsétlenségről hall, amely nem őt érte.

— Nikolaj Alexandrovics? Lehe-tetlen!

— Olvasd csak. Olvasd.
Atnyújtotta nejének a lapot. Ott gyászkeretbe foglalva pár sor volt lát-ható ilyenképpen: „Fájdalmas szívvel tudatjuk kedves barátunk, Nikolaj Alexandrovics hirtelen elhunytát.

— Hát hol áll az, hogy agyonlőtte magát? — kérdezte az asszony és ijedt tekintettel meredt férjére.

— Hát mi volna egyéb. Hirtelen, váratlan elhunyt — csupán ezt jelent-heti . . . Ez világos. Az is lehet, hogy

megmérgezte magát. De az ilyesmit nem szokás kiírni a gyászjelentésben.

Elhallgatott a házaspár, de azért tudta mindenik a másiknak gondolatát és kerített egymás tekintetét. Végre meg-szólat a férj.

— Én vagyok az oka, tudom.
— Ugyan ne gyötörd magad, Kadja.
— Tudom. Nagy bűn terhét vettem ezzel magamra.

— Talán nem is róla van szó. Hiszen nem egy ember viseli e nevet.

Arkadij Szergejevics elutasító moz-dulatot tett, aztán gondterhelten indult kifelé.

A házaspár nem azért izgatta fel magát, mert az öngyilkos rokona és ba-rátja volt, hiszen sohasem szerették a felületes, dologtalan, kártyázni szerető embert, aki jóformán csak hitelből élt.

Arkadij Szergejevics többször kisegítette őt, sőt egyizben ajánlólevelet is adott számára, de eredménytelenül. Rokona és barátja a régi maradt.

Vagy nyolc kerepele előbb, mikor Per-lovsky utoljára kesselt fel őt, kedvetlenül dohányzott, kedvetlenül panaszkodott és kedvetlenül ivott három csésze teát, mi-közben tíz rubelt kért kölcsön — csü-törtökig.

Arkadij Szergejevics hozzászámította ez újabb tíz rubelt a régen kölcsönzötttek-hez és egész csinos kis summa kerekedett ki ebből. Akkor összeszedte minden bá-torságát és kereken megtagadta a köl-csönt.

Az előszobában nagyon elbámult a

szegényes nyári felöltőn, amelynek véde-nie kell barátja és rokona sovány testét a téli hideg ellen, de ez mitsem változta-tott elhatározásán és újabb könyörgésre sem adott egy rubelt sem.

Azért mikor ez újsághirt olvasta, mégis érzett egy kis lelkiismeretfurdalást.

— Tíz rubel! Istenem, ha meggondol-juk, hogy van ember, aki ilyen semmisség miatt kénytelen magát agyonlőni! Ha ezt tudom, szívesen adtam volna száz rubelt is neki. Nesze, vedd és tartsd meg életedet. Mindkettőt neked ajándékozom.

— Oh, bizony arra el lehetett az em-ber készülvé, hogy végre is agyonlővi magát. Sőt én akkor mindjárt gondoltam erre. Az ilyen ember átküzdi magát a leg-nagyobb nehézségekben, hogy végre is egy kiesiségért agyonlőjje magát. Milyen kár, milyen igazi kár érte!

— Hja, ha az ember biztosan tudta volna, — tette hozzá a tizenkettedik fize-tési osztályba tartozó hivatalnok.

— Mindenesetre valamit kellett volna adnod. Olyan ridegen elbocsátani magad-tól éppen annyi volt, mint halálba ker-getni. Olyan szép, szomorú szeme volt . . . — sóhajtott az asszony — zsebkendő-t tartott saját szeme elé. — Nő ilyen ke-gyetlenségre sohasem lett volna képes!

— Majd megtudakolom, mikor lesz a temetése, — szölt a férj. — Végre is ro-konunk volt. Szép nagy koszorút rende-lek koporsójára, az ember az ilyesmivel sok mindent jóvá tehet.

Arkadij Szergejevics ezzel visszavo-nult saját szobájába. Alig hogy belépett,

Vissza.

Szv.	Tvssz.	Vv.
6201	6263	6211
I-III osztály		
6211	—	715
254	—	124
14	—	101
833	—	701
833	—	623
828	—	646
819	—	646
809	—	640
808	—	623
787	—	614
732	—	549
712	—	527
651	—	506
555	—	—
832	41	—
649	233	456
639	219	446
615	133	422
589	117	407
*548	115	356
535	1250	342
510	1230	317
—	1108	1108
—	890	890

Vissza.

Szv.	Tvssz.	Vv.
6101	6165	6111
I-III osztály		
918	629	816
—	—	94
653	457	608
643	448	559
1089	940	94
642	447	558
633	439	519
615	423	523
600	407	520
—	309	—
641	—	—
545	—	513
532	—	459
521	—	451
512	—	438
501	—	427
446	—	413
410	—	409
—	—	133

Vissza.

Vv.	Vv.
6513	6511
I-III osztály	
1630	842
—	627
—	457
832	401
803	335
740	309
510	1230

Vissza.

Szv.	Tvssz.	Vv.
6101	6165	6111
I-III osztály		
25745	—	715
25	—	—
1027	—	110
724	442	915
713	430	904
703	419	854
655	410	843
642	356	800
635	331	800
604	304	741
552	250	732
*540	*23	*720
*523	*29	*78
523	210	639
15	124	63
33	105	45
—	—	34

ó utasok számára.
ró 410 időadatok
asszónó. — 2. Az
ak. — 3. Az éjjeli
zó számjegyeknek
k kisebb betűkkel
ozások időadatok.
A saját vonalak
illető csatlakozó

győződésből és hallgathat a politikai szöveg pillanatnyi sugallatára.

Am aki teljesen és mindenkorra szeretné elidegeníteni a városi polgárságot a munkapárttól; aki a polgárságnak az adóügyből támadt elkeseredését csak arra használná fel, amire lavirozáshoz értő, ügyes hajós a szelek irányát s a hullámok játékát: arra, hogy új pártalakulásnak a partjain kössön ki, — az nem jó tanácsadója és nem igaz barátja a polgárság egyetemének.

HIREK.

— **A közig. tanfolyam 1913. évi vizsgálóbizottságai.** A belügyminiszter most nevezte ki a nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam 1913. évi vizsgálóbizottságának elnökeit és tagjait. A miniszter az első bizottság elnökévé dr. Dellmannies Lajos főispánt, helyettes elnökévé dr. Véghe Lajos tanfolyami igazgató-helyettest; a második bizottság elnökévé Jankó Agoston udvari tanácsos alispánt, helyettes elnökévé Tóth István miniszteri tanácsos, királyi pénzügyigazgatót nevezte ki. Kinevezte továbbá a vizsgálóbizottság tagjaivá a tanfolyam összes előadóját, valamint Breitkopf Kálmán törökbeesei községi jegyzőt, Filkovich Boldizsár m. tb. főjegyzőt, Forster Imre torontáludvari községi jegyzőt, Jankovits Szilárd melencei községi jegyzőt, Junker János királyi törvényszéki bírót, Kéler Ákos vármegyei főügyészt, dr. Kiss János ügyvédet, Kolb Árpád pénzügyi titkárt, Lowieser Imre főszolgabíró és dr. Pollák Győző ügyvédet.

— **Fiatalok felügyelőhatósága.** A m. kir. igazságügyminiszter a fiatalok temesvári felügyelőhatóságának tagjaivá a pancsovai kir. törvényszék székhelyéről dr. Hódy Antal ügyvédet, Klóbusiczky Lajosné tanítónőt, az alibunári kir. járásbíró területéről dr. Oláh Ignác községi orvost, az antalfalvai kir. járásbíró területéről Géczy Margit tanítónőt és Jókai Katalin gyermektelep-felügyelőt 1913. december 31.-ig terjedő időtartamra kinevezte.

— **Eljegyzés.** Friedmann Armin, a Torontali agrárbank biztosító-osztályának tisztviselője, tart. hadnagy, elje-

valaki csemetét az ajtón. Maga ment ki, hogy átvegye leveleit, mert a portás szokott ez időben jönni, mikor legnagyobb rémületére Nikolaj Alexandrovics Perlowsky állt előtte. Vézna testén a már említett nyári felöltő és szép szemében oly őszinte szomorúság...

A kishivatalnok megrémült, de csakhamar összeszedte magát.

— Te vagy? ... Jaj de örülök. Te azért már? Maneschka, gyere csak, kedves vendégünk érkezett. Hogy vagy? Tedd le felöltődöt. Maneschka, hát nem hallasz? Gyere, gyere!

A vendég e nem várt szeretetreméltó fogadtatástól nagyon meg volt hatva és zavarodottan mosolygott. Minthogy azonban e kedveskedés épp a legjobbkor jött, bátran adta elő a máskor oly szorongó érzések között elmondott kérését:

— Csak egy ugrásra jöttem hozzád. A teát köszönöm. Tul vagyok már rajta. De iszonyu kényszerhelyzetben vagyok. Ki akarnak lakoltatni szobámból, az azonnal nem fizetek. Miután ily szívesen fogadtál, tedd meg kérlek még azt is, adj kölcsön öt rubelt szombatig...

Arkadij Szergejevicsnek arcából egy pillanat alatt eltűnt a vidámság.

— Megbocsáss, de nem vagyok abban a helyzetben. Nincs pénzem és kölcsönre kell gondolnom magamnak is.

Mikor a vendég pár szót mormolva távozott, Arkadij Szergejevics dühöse magyarázta nejeinek, hogy nincs kellemelebb az ilyen éhenkórász, örökké hitelt kérő vendégnél. Rosszabb bármily járványnál...

Az asszony helyeslőleg bólintott; homlokára tolva szemüvegét, hozzátette:

— Meg kellett volna mondani azt is, hogy ezentul kerülje el házunkat.

Ossip Dymor.

gyezte Goldmann Gizát, özv. Goldmann Samuné leányát.

Latinovics József eljegyezte Berecz Gizi kisasszonyt Nagykomlósról.

— **Utóállítás.** A Rezső-laktanyában holnap délelőtt utóállítás lesz. Az utóállítás délelőtt 9 órakor kezdődik.

— **Halálozás.** Sulyos gyász érte Benő József nagybecskereki tekintélyes üveg- és porcellánkereskedőt. Ugyanis édesanyja Benő Józsefné tegnap 60 éves korában Nagybecskereken elhunyt.

— **A kulturegyesület mesemondódelutánjai.** A kulturegyesület ideai mesemondódelutánjait most januárban kezdi meg. Az első mesemondódelután január 11-ikén szombaton d. u. 3 órakor lesz az állami elemi iskolák első osztályu növendékei számára, amikor Liskáné Kiss Sarolta áll. óvónő „Csalavér Róka” meséjét fogja előadni vetített képek kíséretében.

— **Előadás az iparoskörben.** Az iparoskörben (Pest-szálloda) vasárnap d. u. 3 órakor Szenes Adolf polg. isk. tanár „Az iskola az iparosképzés szolgálatában” címen előadást tart. Az előadáson érdeklődőket szívesen lát a kör vezetősége. Különösen kívánatos, hogy ugyan ezen, valamint a következő előadásokon is az iparosok és iparosifjúság minél nagyobb számban legyenek képviselve, hogy az ott előadottakból tanulságot merítsenek a jövőben követendő magatartásukra. A kör vezetősége minden lehetőséget elkövetett arra, hogy előadókul oly férfiakat nyerjen meg, akik az ipari fejlődés érdekében szívükön viselik és ennek érdekében munkálkodni is készek. Az iparosok áll, hogy ez a megkezdett nemes akció eredményes is legyen. — A választmány.

— **A tél.** Jobban bevált minden meteorológiai szabálynál az a közismert időjósítás, hogy a szerbek karácsonyával kezdődik a tél. Most itt a szerb karácsony és itt a tél is, ami még az idén nem volt. Csipős hideg van odakint. Az embernek a legrövidebb uton is vörösré érik az orra és fehérre fagy a füle széle. Eddig a kályha melegét nem is vettük komolyan és bizony sokan megelégedtek a napfény langyos fűtésével is. Most azonban vége a langyos időnek, mert napok óta kemény hidegben és borban didergünk. Csak még a téli fehérség hiányzik, de ha a felhős égből megnyílnak a mesepárnák, akkor megindulnak a hópelyhek és elterül a földön a fehér lépel, amelynek poézise enyhíti a téli ridegséget. Erre azonban még úgy látszik várni kell s a magasság fontartogatja a pelyheket, míg lenn a barna föld csak didereg tovább.

— **Pásztorjáték.** Beodráról írják: A beodrai állami óvoda záróünnepélye után fényesen sikerült pásztorjátékot adtak elő a növendékek, amelyen jelen voltak az áll. isk. gond. elnöke, igazgatója, a község jegyzője, a község intelligenciája s számos szülő. A sikerült pásztorjáték apró előadói tiszta kiejtésükkel, kedves játékkal szép sikert értek el. A pásztorjáték végén egy apró gyermek csengő hangon köszönte meg a beodrai Karácsonyi-család jóságát. Ugyanis beodrai Karácsonyi Andor 50 korán kívül ez alkalommal 36 szegényorsu iskolás és óvodásgyermeket öltöztetett fel tetőtől talpig mintegy 1000 koronán felüli ruhákkal. Az összes óvodásgyermek azokon kívül mind apró ajándékkal részesültek.

— **Mulatság.** A nagybecskereki református egyház céljaira f. évi február elsején a nagybecskereki kaszinótársulat termeiben táncmulatságot rendez a városi fiatalsága. Ötletes és már az eredetiségében is nagyhatásnak ígérkező estére van kilátás, amennyiben a rendezőség „paraszttal” elnevezés alatt küldi szét a meghívókat és a hölgyeket felkéri, hogy bármiféle népviseletben jelenjenek meg. A táncmulatság este kilenc órakor kezdődik.

— **Visszalopott pénzeslevelek.** A temesgyarmatai szenzációs postalopás ügyében váratlan fordulat következett be. Tegnap reggelre ugyanis megkerült a két eltűnt pénzeslevél s megkerült az elvesztettnek, vagy ellopottnak hitt 16.000 korona is. Első pillanatra elintézettnek látszik ezzel az egész affér, pedig csak ez az újabb fordulat tette még komplikáltabbá az egész ügyet. Mert eddig azt lehetett hinni, hogy a levelek elvesztettek, de miután mult éjjel valaki visszalopta a leveleket a postahivatal ablakába, bizonyos, hogy lopás történt. A tizenhatezer korona értékű levelek tegnap reggel kerültek meg, amikor a temesvári postai igazgatóság részéről kiküldött Nyári dr. postatitkár belépett a gyarmatai postahivatalba s ismét körülnézett a hivatali helyiségben. Pillantása eközben odátévedt a postahivatalnak udvarra néző ablakára s nem kis meglepetésre az ablakpárkányon két pénzeslevelet vett észre. A keresett levelek voltak. A boriékjuk egészen sáros volt s ez arra enged következtetni, hogy az, aki a leveleket arra az ablakpárkányra tette, valószínűleg elásta és újra előkaparta azokat. A tegnapi nyomozás alkalmával Kovács-Buna József járásörmester átkutatta az egész postahivatalt, minden zugot kikeresett s az ablakpárkányt is alaposan megnézte. Tegnapelőtt az ablak üres volt, nem volt ott sem levél, sem pénzeslevél s aki ma éjjel a pénzesleveleket abba az ablakba tette, az úgy látszik érezte, hogy a gyarmatai irányul. A nyomozás tovább folyik.

— **Az ünnepi lövöldözés.** Az a rossz szokás, hogy a nép, főleg a szerb nép, ünnepi alkalmakkor lövöldözik, ismét sulyos balesetet idézett elő. Jezvinben történt ugyanis, hogy Szkeosán Jęta a karácsonyi ünnepek alkalmával puskalövöldözésekkel fejezte ki ünnepi örömét. E közben a puskát egyszer elejtette, a fegyver elsült s a golyó Szkeosán mellébe fúródott. A sulyosan megbesült embert a temesvári kórházba szállították ápolásra.

— **Agyonrugta a ló.** Józseffalván Démuth Péternél szolgált Bosztonye Demeter kocsis. Tegnapelőtt este a lovak körül az istállóban foglalatzkodott, közben közel ment az egyik, vadságáról híres állathoz. Az állat makrancoskodni kezdett és mikor Bosztonye meg akarta fékezni, úgy hasba rugta, hogy tegnapra óriási kínok között meghalt.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnél gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Január 13. Közig. bizottság ülése.

Művészet, irodalom.

** **Hubay Jenő hangversenye.** Hubay Jenő, a nagy magyar hegedűművész tegnap este tartotta meg hangversenyét a városi színházban. Nekünk ugyan nem adtak módot arra, hogy a hangversenyről közvetlen tapasztalatból referálhassunk, de úgy halljuk, hogy Hubay Jenő nagy művészete ezuttal is úgy tündökölt, mint mindig s a közönség lelkes ovációban részesítette a műelőzetért, amelyet Diezli Oszkarral együtt nyújtott. Közönség nem nagy számmal volt, aminek valószínűleg az az oka, hogy az itteni rendezés nem megfelelő kézben volt.

** **A Farkas másodszer.** Könyves Jenő társulata ma este másodszer adja elő Molnár Ferenc legújabb darabját. Holnap „A napraforgós hölgy” című drámát mutatja be a társulat.

TÁVIRATOK.

A háborus események.

Katonai marsaltanács Schönbrunnban. — A Szerbia. — A béketárgyalások körül. — A nagyhatalmak és Törökország. — A német flotta a Földközi-tengeren. — A román-bolgár konfliktus. — Éhező bolgár katonák. — A tőzsde.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzetközi helyzetben ma is mint valami boszorkánykonyha üstjében, fől, forr, kavargó a sok kutyvalék. Tárgyalások, bonyodalmak, nagyhatalmi manipulációk, taktikázások forrának egyre, de hogy voltaképpen mi fő ebben a boszorkánykonyhában, azt még mindig nem tudni, mert a nagy kavargás még nem kész. Az üstben csak forr minden s száll az orreszarintó gőz szét a világba. Véleményt mondani, a helyzet mikénti kialakulását megítélni a legtávolabbról sem lehet s így az ujságnak eszük pán a sokféle zürzavaros hír közlésére kell szoritkozni.

Mai jelentéseink tehát a következők:

Katonai marsaltanács Schönbrunnban.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Január 13-ikán hétfőn nagyfontosságú katonai, ugynevezett marsaltanács lesz Schönbrunnban a király elnöklésével. A tanácskozáson résztvesznek: Ferenc Ferdinánd trónörökös, Krobotin hadügyminiszter, Hazai Samu honvédelmi miniszter, Georgi osztrák Landwehr-miniszter, Conrad vezérkari főnök, Frigyes főherceg, Klobucsar, Potivrek, Frank, Schödler, Brudermann hadseregfelügyelők. A tanácskozás tartamát körülbelül három napra számitják s több fontos katonai ügyet vitatnak meg. A tanácskozásba esetről-esetre bevonják az egyes fegyvernemek főfelügyelőit is.

Szerbia.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból Bécsbe sürgönyzik, a szerb kormány azon fáradozik, hogy Pasics miniszterelnök Berchtold gróf külügyminiszterrel tárgyalásokba bocsátkozhassék. Már multkor tettek erre nézve szerb részről kísérletet, de akkor hajótörést szenvedett, míg most Ugron belgrádi követ lett tolmácsolója a szerb kormány óhajának s remélik, hogy ezuttal Berchtold szóba áll Pasicesal.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma reggel Belgrádból azt táviratozzák Bécsbe, hogy Gesow bolgár miniszterelnök Nisben találkozott Pasicesal, akivel azután Belgrádba ment s itt tegnap tanácskozott Hartwig orosz követtel és Péter király titkárával Jankovich-chal.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Szerbia Bécsbe bejelentette, hogy Durazzót legközelebb kiüríti s a békekötés után azonnal visszavonja csapatait az adriai tengerpartról. Szerbiát erre egyrészt Olaszország nyomása, másrészt az éhínszeríti, mert a kisszámú szerb csapatok nincsenek biztonságban az egyre jobban fegyverkező albánoktól.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A külügyminiszter utasította Prohászka és Tahy konzulokat, hogy azonnal utaz-

zanak állomáshelyükre Prizrenbe és Mitrovicába, ahol a katonai hatóságok megérkezésük alkalmával megadják a kívánt elégtételt.

A béketárgyalások körül.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a külügyminiszter kijelentette, hogy a porta nem terjeszt újabb javaslatot a pénteken esetleg újból összeülő konferencia elé.

Egy másik Londonba érkezett konstantinápolyi távirat viszont azt jelenti, hogy a tegnap tartott török minisztertanács azt az utasítást küldte Londonba a török delegátusoknak, hogy vegyék fől a tárgyalások folytatását.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a csataldzsi táborban tanácskozás volt a törökök és a bolgárok között a drinápolyi vilajet határainak megállapítása dolgában. A tanácskozáson azonban nem jöhetett létre megállapodás a bolgárok vonakodása miatt.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a görög karácsony befejeztével a békekonzferencia pénteken újból összeül, ha addig a Drinápoly kérdése körüli nehézségek megszűnnek.

A nagyhatalmak és Törökország.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonba érkezett konstantinápolyi jelentés szerint a nagyhatalmak együttes eljárásának első megnyilvánulása az lesz, hogy a nagyhatalmak hadihajói újból megjelennek Konstantinápoly előtt s felszólítják a portát, hogy mondjon le Drinápolyról.

A Reutter-ügynökség konstantinápolyi távirata ezzel szemben viszont azt jelenti, hogy Edward Grey azt javasolta a nagyhatalmaknak, hogy Törökország megtarthassa Drinápolyt az erődtések lerombolásával.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: Az „Alemdar” című lap hiteles forrásból közli, hogy a porta elutasította a nagyhatalmak közvetítését.

A német flotta a Földközi-tengeren.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonba érkezett berlini jelentés szerint Németország addig a Földközi-tengeren tartja ottani flottáját, amíg a válság el nem mulik. Miután pedig a német flottának a Földközi-tengeren kikötői nincsenek, a flotta Pólában és Triesztben fog közbe-közbe kikötni s esetleg a magyar-osztrák tengerészeti parancsuokság vezetése alá rendelik.

A román-bolgár konfliktus.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: A román kormány a Bukarest—constantzai vasúti vonalon beszüntette az összes teheráru-forgalmat. A vonalon katonai vonatok járnak, amelyek Konstanza és Dobrudzsába katonaságot és hadifelszerelést szállítanak.

Éhező bolgár katonák.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: Deskotba a török táborba tegnap nagy csapat bolgár katona jött át. A török tisztek eléjük mentek, akiknek a bolgár katonák azt mondták, hogy megszöktek, mert már napok óta éheznek s át

akarnak pártolni a törökökhöz. A törökök emi adtak a bolgároknak, azután pedig visszaküldték őket, mert a fegyverszünet folytán nem tehetnek senkit hadifogolylyá.

A tőzsde.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai tőzsdén a vezetőértékek meglehetősen emelkedtek. Déli záratkor az árfolyamok a következők voltak: Magyar hitel 805.50, Osztrák Hitel 618.50, Koronajáradék 85.20, Jelzáloghitelbank 433, Leszámitoló Bank 517, Hazai Bank 290, Magyar Bank 555, Rimamurányi 723, Salgótarjáni 753, Közuti Vasut 685, Villamos Vasut 372.

A német császár Bécsben.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Vilmos német császár mint minden évben, az idén is tavasszal Bécsbe érkezik királyunk meglátogatására. A császárt ezuttal Bécsbe kíséri J a g o w, az új külügyi államtitkár is.

Tömegsztrájk.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szociáldemokrata-párt tegnap elhatározta, hogy a választói jog érdekében tömegsztrájkot rendez. A napot még nem állapították meg, de valószínűleg január 21-én, a képviselőház összeülésének napján lesz.

Tisza István gróf afférjei.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf tegnap délután kardpárbajt vívott a sértegető Széchenyi Aladár gróffal. A párbajban többszöri heves összecsapás után Tisza István gróf úgy megvágta homlokán Széchenyi Aladár gróft, hogy az orvosok harcéptelennek nyilvánították Széchenyit és a párbajt beszüntették.

Ezzel kapcsolatban érdekes Tisza még egy másik afférjének elintézése. A lapok szerint ugyanis Zichy Aladár gróf azt a kijelentést tette volna, hogy egy legutóbbi főuri esküvőn csak kényszerűségből fogott kezét Tiszával. Tisza elküldötte segédeit Zichy Aladárhoz, aki erre kijelentette, hogy ő azt a nyilatkozatot nem tette.

A nagybeteg Kada Elek.

Budapest, jan. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kecskemétről sürgönyzik, Kada Elek, az ismert író, Kecskemét város polgármesterét agyhüdes érte s elvesztette beszédképességét. Kada csak ritkán eszmél fől s állapota renénytelen.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.80
Buza (októberre)	11.91
Rozs (áprilisra)	10.24
Rozs (októberre)	9.67
Zab (áprilisra)	10.79
Zab (októberre)	9.24
Tengeri (májusra)	7.62
Tengeri (júliusra)	7.78

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Magyarpadé község előljáróságá.

Hirdetmény.

1530-22

Magyarpadé községben egy kiscselejtett tenyészbika és egy tenyészkan eladó. Magyarpadé, 1913 jan. 6.

Szvoboda Adolf jegyző.

Obéb község előljáróságától.
2684—1912. szám. 1523—2.2

Hirdetmény.

Obéb község (Torontál-vm.) közhírre teszi, hogy a község belterületén (Kis-utca, Minda-féle ház előtt) **egy ártézi kutat furat** felső jóváhagyással ellátott véghatározat alapján, melyre nézve nyilvános árlejtést hirdet és a versenytárgyalás határnapjául **1913. évi január hó 23-ika d. e. 9 órája** kitűzetik.

Ajánlatok írásban is beadhatók, melyek egyidejűleg fognak tárgyalatni.

Bánatpénzül 300 korona teendő le készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtudhatók.

A munkálat azonnal megkezdhető lesz.

Obéb, 1913. évi január hó 3-án.

Kracsun Alexa
bíró

Füredi Márton
jegyző

Bvk. 1299—1912. sz. 1535—1

Árverési hirdetmény.

A verseczi kir. járásbíró 1912. évi Sp. II. 294/4. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíró 1912. évi V. 1792. számú végzése folytán Lederer József javára 233 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi december hó 3. napján felülfoglalt és 1558 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken, Zápolya-utca 3. sz. a. leendő megtartására határidőül **1913. évi január hó 21. napjának délelőtt 10 órája** kitűzetik, az 1912. évi V. 1792. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok, zongora.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett: Kurländer Imre 400 K, Kelemen D. és tsa 220.80 K.

Nagybecskerek, 1913 január 7.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Perjámosi járás főszolgabírájától.
4620—1912. sz. 1531—3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye Pészak községben üresedésben levő **községi orvosi állásra** pályázatot hirdetnek.

A községi orvos javadalmazása:

Az 1908:XXXVIII. t.-c. értelmében évi 1600 korona törzsfizetés és 5-5 évenként 800 koronáig emelkedő 200 koronás ötödéves pótlékon kívül 1000 kor. lakbér-átalány és a régi jegyzői lakásnak díjmentes használata.

A községnek vasuti állomása, szeszyára és uradalma is van. A lakosság száma 3182.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények **folyó évi február hó 10-ig** hozzam annál is inkább betérjesztendő, mert az elkesetten, vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Perjámos, 1913 január 4.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Meghívó.

A „Párdányi Takarékpénztár mint Részvénytársaság“ 1913. évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségében a

XXX. rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek ezennel meghívattak.

Naplrend:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. A két közgyűlési jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
3. A mérleg, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseinek felolvasása és a felmentvény megadása.

4. Nyereség felosztása.

5. Indítványok.

Párdány, 1913. évi január hó 6-án.

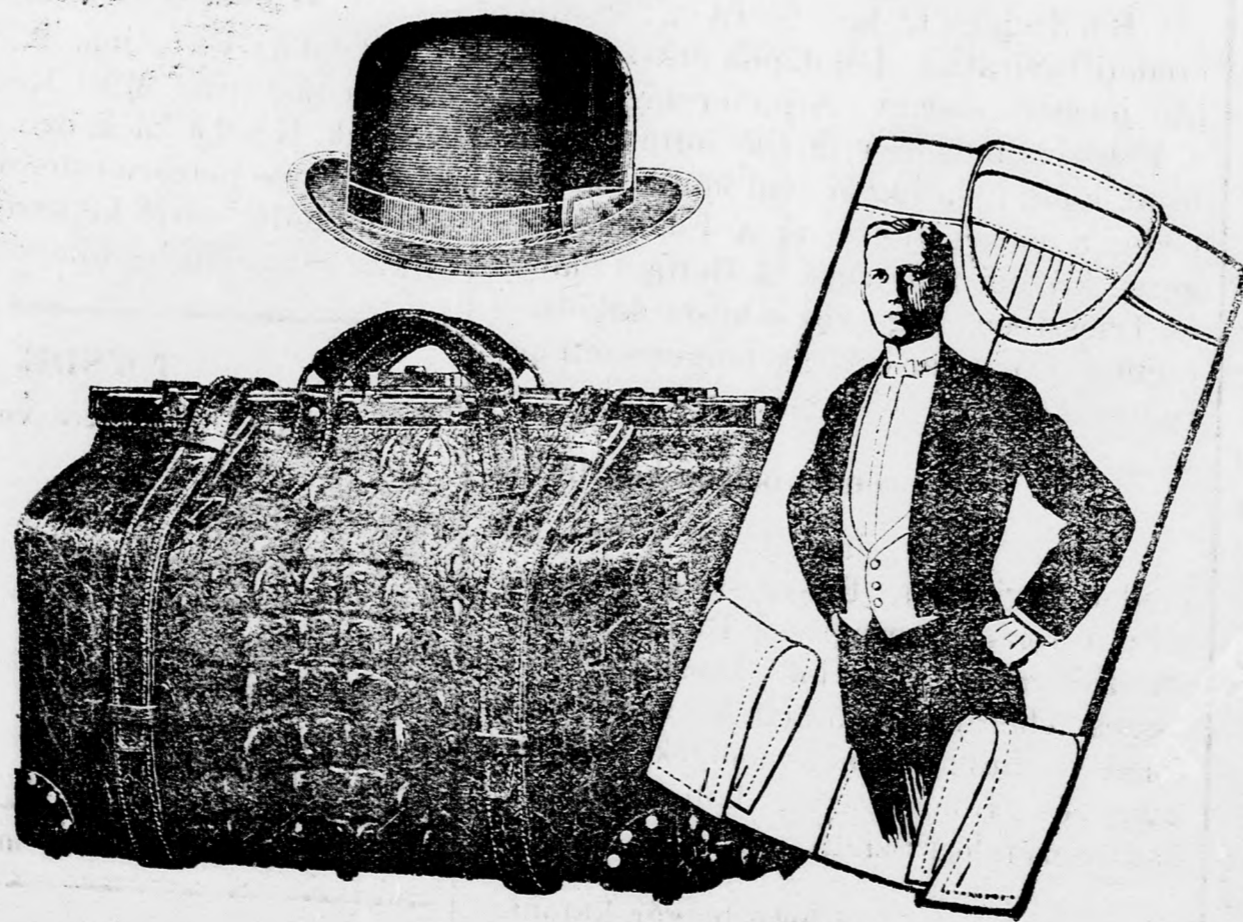
Az igazgatóság.

19. §. Közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek nevére a részvény legalább egy hónappal a közgyűlés előtt a részvénykönyvbe iratott, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt átvételi elismervény mellett a társaság pénztáránál leteszi.

(533-1)

BUKOVÁCZ ISTVÁN

ajánlja dusan felszerelt raktárát:

Férfi, női, gyermek flór-, selyem- és gyapju-harisnyák, figarók, női- és gyermeksapkák, lélekmelegítők, gamásnik, térdmelegítők, boka védők, vadászharisnyák, keztük, gyermek és női kötött kabátok, gyermekruhácskák, stb. —

Továbbá:

1497-150.3

Kalap, uri-, és női divatáru-cikkeket.

Meghívó

a Magyaritubei községi hitelszövetkezetnek 1913. évi február hó 9-én délután 2 órákor tartandó

XV. évi rendes közgyűlésére.

TARGY:

- 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Tisztanyereség felosztása.
3. Igazgatósági tag és felügyelőbizottság választása.
4. Indítványok.

Az 1912. évi mérleg, nyereség- és veszteségszámla a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet üzlethelyiségében ki van függesztve.

Alsóttibe, 1913. január 5.

Az igazgatóság.

Ujozora község előljárósága.

4342-1912. szám. 1540-3.1

Árvérségi hirdetmény.

Ujozora község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező 3 darab kiselezített bika nyilvános szóbeli árverésen szerdán, 1913. évi január hó 15-én d. e. 11 órákor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében eladni fog.

Ujozora, 1913. január 7.

A községi előljáróság.

A párdányi járás főszolgabirájától.

771-1912. szám. 1524-2.2

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett s járáshoz tartozó jánosfüldői községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A községi orvos javadalmazása:

- 1. Évi 1600 korona fizetés, 5 évenként 200 korona nyugdíjba beszámítandó korpótlék.
2. 400 korona lakbér, mely a község által fizetendő.
3. Mint községi halottkém hozzávetőleg 100 korona.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-a alapján eredeti orvosi oklevelüket vagy annak hiteles másolatát, esetleg eddigi alkalmaztatásukat és a német nyelv tudását igazoló okmányaikat 1913. évi január hó végéig bezárólag annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogják.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Párdány, 1912. évi dec. 31-én.

Hertelendy, főszolgabiró.

Meiszner Péter kanaki gazdaságában eladó 4 darab különösen szép egyforma fekete 1513-5.2

3 éves ló

2 m.én, 2 kanca, ugyanott eladó 150 darab egy éves szép valódi mangolicza sertés.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae. Horgony-Liniment. Capsici. Horgony-Pain-Expeller pótléka. Horgony-Vas-Albuminat.

Magyarországon kapható: Török József gyógyszerésztárában, Budapest

Zsombolya község előljáróságától. 7170-1912. szám. 1531-2.1

Pályázati hirdetmény.

Alulírott előljáróság a Zsombolya községénél ujonnan szervezett 2 (kettő) községi rendőri állásra pályázatot hirdet és felhívja mindazokat, akik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy sajtókezüleg írt és szabályszerűen felszerelt kérvényüket Zsombolya község előljáróságához címezve postán küldjék be, vagy a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt személyesen adják át és pedig legkésőbb f. évi január 25-éig.

Ezen rendőri állásokat a községi képviselőtestület választás utján fogja betölteni.

Az állások javadalmazása egyenként 600 korona törzsfizetés, 120 korona lakbér, természetben ruha, lábbeli és szerelvény és 5-ször évenként ismétlődő 50 korona korpótlék.

Az állások elnyeréséért csak oly egyének pályázhatnak, akik:

- a) magyar állampolgárok,
b) katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek, kifogástalan egészségi állapotukat és rendőri állásra alkalmas voltak orvosi bizonyítvánnyal igazolják, 24. életévüket betöltötték, de a 40-et még túl nem haladták,
c) feddhetlen előéletűek és magaviseletűek,
d) az itt divó német nyelven kívül a magyar nyelvet szóban és írásban legalább annyira bírják, hogy a magyar nyelvű utasításokat megértsék s magukat is megértetni képesek legyenek,
e) ezen állások elnyerésénél előnyben részesülnek azok a pályázók, akik a csendőrségnél szolgáltak, vagy mint rendőrök

jelenleg is alkalmazásban állanak és végül azok, akik a hadseregben, vagy a honvédségnél altiszti rendfokozatban szolgáltak és a községben közeli rokonságban nem állanak senkivel.

Zsombolya, 1913. január 6.

Spuhler Ferenc s. k. Schuld Máttyás s. k. jegyző. bíró.

Pályázati hirdetmény.

A maczedóniai községi magyar tan nyelvű elemi iskolánál ujonnan rendszerezített tanítói állásra ezennel pályázatot nyitunk.

Pályázhatnak mindkét nembeli okleveles egyének. Az állás a következő javadalmazással jár: 900 kor. államsegély 100 kor. Maczedónia községtől, természetben lakással, mely áll: 2 szoba s előszoba, konyha, kamara, pince, udvar és kertből.

Okmányolt pályázati kérvények 1913. évi január hó 15-ikéig alulírott iskolaszékhez adandók be.

A kérvényben a nyelvismeret, vallás és a családi állapot kiüntetendő.

Macedónia, 1912. december 24.

Kardas György s. k. Müller János s. k. isk. jegyző. isk. elnök.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a helybeli opova-budzsáki gazdasági szövetkezet tulajdonát képező négy tenyészbika 1913. évi január 13-án délelőtt 9 órákor a szövetkezeti birkolban nyilvános árlejtésen el fog adatni.

Nagybeckerek, 1913. január 8.

Szövetkezeti igazgatóság.

MEGHÍVÓ

Az ANTALFALVAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1913. évi február hó 3-án délután 3 órákor Antalfalván az intézet helyiségében tartandó

V. rendes évi közgyűlésére.

NAPIREND:

- 1. Ezen közgyűlés elnökének megválasztása, jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes és három tagu szavazatszedő-bizottság kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1912. évi zárszámadások megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és felmentvény megadása.
3. A választmány választása.
4. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 22. §-a szerint 8 rappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak írásban bejelentendők

Antalfalva, 1913. évi január 7-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

MÉRLEG-SZÁMLA 1912. DECEMBER 31-ÉN.

Table with columns VAGYON, K, f, TEHER, K, f. Rows include Pénzkészlet, Váltótárca, Értékpapírok, O. M. Bank giró, Különféle adások, Leltár, Alapítási költség, Perköltség előleg, Átmeneti kamatok.

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA 1912. DECEMBER 31-ÉN.

Table with columns VESZTESÉGEK, K, f, NYERESÉGEK, K, f. Rows include Betéti kamatok, Állapok kamatai, Visszeszámlázási kamatok, Adók és illetékek, Fizetések, Költségek és lakbér, Leírás a felszerelések értékéből, Leírás az alapítási költségekből, Nyereség.

Antalfalva, 1912. december 31-én.

Paraszka Antal s. k., pénztáros.

Rapos János s. k., könyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Karlovsky György s. k. Rapos Pál s. k. Mikus Janno s. k. Bulik Djuro s. k. Szludacsek Djuro s. k.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG JELENTÉSE:

Az „Antalfalvai Bank Rés vénytársaság” 1912. évi zárszámadásait alaposan megvizsgáltuk, a főkönyvvel, segédkönyvekkel és leltárakkal összehasonlítottuk és mindent teljes rendben találtunk. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági indítványt megvizsgáltuk s azt a t. közgyűlésnek változatlan elfogadásra ajánljuk. Ezek után kérjük a t. közgyűlést, hogy nekünk, valamint az igazgatóságnak és az intézet tisztviselőinek a rendes felmentvényt megadni méltóztatassék.

Antalfalva, 1913. január 7-én.

Jarmatzky József s. k., f.-b. tag. Floth Emil s. k., f.-b. elnök. Jamnicky György s. k., f.-b. tag.

